

FEDERATIUNEA

Diurnalul politic, literar, comercial si economic.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune:

Pro trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pro siesse lune . . . 6 fl. „ „
Pro anulu intregu . . . 12 fl. „ „

Pentru Roman'i a:

pro an. intregu 40 Lei n. = 16 fl. v. a.
„ 6 lune 20 „ = 8 „ „
„ 3 — 10 „ = 4 „ „

Pentru Insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a timbrale pentru fiesca care publicatiune separatu. In Loculu deschis 20 cr. de linia
Unu esemplariu costă 10 cr.

Locu Redactorului:
si
Căp'ta Redactiunii:
e in
Str. Brăveilor Nr. 13.

Articuli si nepublicati se voru arde.

Invitare de prenumeratiune

la

FEDERATIUNEA

in cursulu anului 1869 va esi:

Mercuri, Vineri-a si Dominec'a demaneti'a.

Incep'tu cu nrulu acest'a cursulu anului 1869, romu pre p. t. doritorii de a avè acestu diurnal b'nevoiesca a grabi cu prenumeratiune pentru ca de o parte se ne sci-u ori in privinti'a nrului esemplariu ce nu avè a tipari, era de alta parte se pote incungiura ori-ee neregularitate in speca diurnalului. Totu-deodata rotam'u facei p. t. domni, cari sunt in retantia pretulu de prenumeratiune, se nu ndard' si rafu socotele.

P'furile de prenumeratiune sunt:

pre anulu intregu 12 fl. v. a.
„ 6 lune 6 fl. —
„ 3 — 3 fl. —

Pentru Roman'i a si Strainetate:

pro an. intregu 40 Lei n. = 16 fl. mon. suu.
„ 6 lune 20 „ „ = 8 fl. argintu.
„ 3 — 10 „ „ = 4 fl. —

Redactiunea.

Pest'a, 1/13 ianuaru, 1869.

Anu nou se inaugureza sub auspiciu de dieului Iartu. Iisiahulu Turciloru Muhamelani (câ-ci int si 'roi de legea crestinesca) au ruptu legaturile diplomatice cu miculu dar' tenerulu si prin urare pl' de vicia regatu alu Greciei. Resbelulu ar' fi s'cep'utu pana acum, daca marile poteri europene ar' fi int'revenitu spre a impe leca versarea s'angeletitorii nostri cunoscu pretestulu la rebelu d'ii Partea Turcului, carele, Mare, precum i ace a sumi, de doi ani de dile n'au potutu surumã rel'a Candiitoru (Cretensiloru) si pentru inventulu precum pretinde, câ regatulu Greciei nu acetu de tramite ajutoriu bietiloru frati de unu unge, casatui de poterea civilisatoria a iataganu-ni Semilei si de inna'ta protectiune a poteriloru crestine (cari garanteza totodata si intregetatea sãtãtii Malu Turcu greu bolitoriu si usiorarea sori Crestinoru ghiauri, — ar' vrè se scape si de bol'avulu spanu si de doftorii lui.

Crestin ar' vrè ca se lecesca pre bolnavulu prin cura racala, doftorii inse, temendu-se de nescari retinuti corulsive a le drasticulu medicamentu, mai orica capentulu se mora de leacurile loru omeopaticu amai cu cetrulu, fãra succesiuni. Va se d'ica acei doftorã si semena cu milosulu stapanu, carele tendu da justulu s'eu a drege urechiele si cod'ã stielului, in locu de a le ciuntã de odata, i-au iatu in te, d'ilele câte o bucat'ca, pentru ca se nu dora pr'care!

Conf'enti'a adunata la Paris este leaculu celu neopatu. Marele Turcu nu scapa d'in ac'eta conrintia ca marii s'ei doftori pricopsiti se nu-ise mar' u bucat'ca d'in urechiele sale cele lun-; va s'elu dora negresitu, dar' scapa cu viet'i'a pa-candu a mai avè urechie de taiatu, si-apoi pu luera si capulu, era capulu e mai scumpu câtu urechiele.

Bibl. Univ. Cluj

185-183

Onoratii nostri cetitori voru observã suridiendu câ glumimu, dar' glum'a nostra, ca scofal'a ciganului, este unu tristu adeveru.

Sê vorbimu dar' seriosu. Cestiunea orientala e pusa la ordinea d'ilei. Cine a pusu-o? putienu ni pasa a se, daca Rusulu indemna pre Greci si pre alte popore — crestine? precum o d'icu austro-maghiarii, s'eu insu-si Napoleonu? precum o credu toti aci-a, cari nu potu s'eu intipuesca câ s'ar' potè intemplã ce-va fãra de voi'a ba chiar' initiativ'a ascunsa ori apriata a acestui omu, carele aproape de doue dieceni derege destinele Europei. Noi credemu câ cestiunea orientala e pusa de multu la ordinea d'ilei si ea se pune de sine decãte ori marile poteri am'ena deslegarea ei. Deci ea se recunoose d'in candu in candu mer'eu, de atunci de candu Marele Turcu se afla in decadintia progressiva. Napoleonu are rar'a istet'ime de a se pune la tempu in fruntea torintelui si a-i derege putientelu dupa câtu pote cursulu, astfelu au facutu candu au luat in mana flamur'a pre carele stã scrisa devis'a secului nostru „principiulu natiunalitãtiloru libere“, in acestu semnu au cuceritu Garibaldi cu patru soci langa sine fãra arme unu regatu intregu, intru acestu semnu au invinsu Napoleonu si Vit. Emanuilu pre pamentulu celu clasiciu alu Italiei formidabil'a oste a imperiului austriacu, dusmanu de morte alu principiului de natiunalitate, funestu politice sale absolutistice si retrograde; intru acestu semnu se aliara Italianii cu Prussianii si invinsera a dou'a ora la Sadow'a. ba f'----- pe nem'cira imperiulu ce totu inca nu vruse a recunosece principiulu, pre carele basatu s'ar' fi potutu si s'ar' potè inca reconstrui si consolidã. — Austri'a inse in locu de a cercã noue poteri de regenerare in federatiunea toturoru poporeloru sale, s'au aliatu numai cu unulu, celu mai strainu si isolatu d'intre poporele sale, dar lacomu de predominare si aristocraticu de susu pana josu, si pentru ce? pentru câ au mai vrutu s'eu imparta pre unu tempu poterea semi-absoluta, avendu cugetulu rezervatu de a o luã era tota in man'a sa, decãtu a recunosece principiulu de vietia, ei atãtu de odiosu, si a pasã pre calea adeveratei libertãti, de la carea nu mai este repasire spre absolutismu.

Prin ac'eta politica Austri'a au doveditu apriatu câ nu vre deslegarea c'estiunii orientale; pre calea cea mai naturala, a libertãtii poporeloru, câ-ci bine s'eu insemnãmu, d'ins'a au recunoscutu d'in capulu locului, câ ea ins'a-si inca, tota câta e si precum e, se tiene de Orientu, de cestiunea Orientala, nu numai prin pusetiunea sa geografica ei si prin incurcat'a situatiune politica, ce si-au creatu prin feluritele sistemuri absolutistice acusi mascate, acusi manifeste, de dupa impregiurãri.

Pana candu marile poteri europene voiau a deslegã cestiunea orientala prin impart'irea imperiului otomanu, Austri'a, ca primulu faptoru la ac'et'a orba politica, o ducea binisioru cu absolutismulu ei si mai calculã si la partea leului d'in impart'ia, câ-ci cine s'eu aiba mai multu dreptu de moscenire decãtu chiar' d'ins'a, vecina buna si domna preste popore rudite cu cele de sub domnirea turcesca? pentru d'ins'a moscenitori in line'a drepta a ereditãtii de sub epitropi'a turcesca, nu esistean. Dar' moscenitorii cei adeverati si-au redicatu graiulu, si-au formulatu pretensiunile, ba si-au armatu bratiele, gat'a a le redicã nu numai in contr'a perfidului epitropu, ci chiar' si in contr'a celoru ce ori pe de a furisulu ori cu neobrasnieca ar' vre s'eu despoie de drept'a loru ereditate.

Se d'ice de multu câ Marele Turcu este bolnavu, dar' adeverulu e câ, Turculu e mortu, si cadavrulu lui imbalsamatu lu-mai pastreza singuru gelos'i'a mariloru poteri europene, numai pentru a se servi de

ciuha spre alungarea paseriloru, pana se va gasi espedientulu celu mai potrivit spre a se delaturã cadavrulu pre cale câtu s'ar' potè mai usiora.

Elementulu turcescu n'au potutu prinde rade-cine in Europ'a, cu tote câ au avutu immense succursuri d'in Asi'a, asta-di inca de a colo si-recruteza poterea armata, — cu atãtu mai putienu au potutu s'eu asimileze pre poporele supuse, pentru câ neci n'au avutu in sine potere civilisatoria neci n'au vrutu insu-si a se civilisã, prin urmare dupa legile eterne a le naturei, s'eu, precum d'icu diplomatiu, dupa inesorabil'a logica a faptelor si precum aru d'ice insu-si Turculu fatalistu, dupa uris'i'a sa, au trebuitu neap'ratu s'eu ajunga acolo unde au ajunsu dejã, — la disolutiune. Renumitulu scriitoriu istorico-criticu, francesulu Felicianu Colsonu au profetizatu ac'eta sorte dura si Austriei.

Elementulu turcescu nu s'au potutu aclimatissã in Europ'a, prin urmare nu au potutu si nu pote prosperã, elu in locu de a cresce, au scadiutu, si a fara de ostasii cari domnescu a supr'a crestiniiloru si a fara de câti-va renegati, abiè numera câte-va sute de mii, cari inca nu se ocupa de agricultura, industria si comereciu, fundamentulu existintiei si alu prosperãrii poporeloru, decum-va câti-va tutungii (vendiatori de erba de fumatu) si fabricatori de dulcetia, nu voru fi considerati de comercianti! Deci domnirea turcesca in Europ'a este o abnormitate, este rusine pentru civilisatiune, domnirea Turciloru si a renegatiloru crestini muhamedani, este domnire straina, era lupt'a Crestiniiloru d'in imperiulu turcescu, este lupt'a spiretului timpului in contr'a stagnatiunii si a putrediniunii, lupt'a mariloru interese vitali a le viitoriului in contr'a traditiuniloru invecitate a le trecutulu. Politic'a poteriloru apusene si unel-tirile diplomatiei loru, era mai vertosu a le Austriei, au fostu forte neghiobe, de au produsu resultatulu funestu, ca poporele crestine d'in Orientu s'eu fie impinse a crede câ Russi'a este amic'a loru, carea se lupta sub flamur'a spiretului secului. Pana asta-di celu putienu nu vedemu altu resultat. Sê sperãmu, câ politic'a Francei s'au schimbatu, s'eu câ numai acum incepe a se reversã lumina a supr'a politice sale, inaugurate prin chiamarea la guvernulu dlui Lavalette, cunosecutoriu alu Orientulu si amicu alu poporeloru crestine de acolo, asemene de bunu auguriu ni-se pare si numirea Dlui Benedetti in calitate de solu alu Francei la Constantinopole. Acestu barbatu, italianu de origine, este amicu causei romane; ac'etuãmu aceste cuvinte, pentru câ cestiunea orientala este in prim'a linea cestiune romana. Jace intru interesulu Europei latine si alu civilisatiunii redicarea elementulu romanu in Orientu, consolidarea si in-florirea lui pentru a potè fi campionulu libertatii, portatoriu alu civilisatiunii si stavila potinte in contr'a inundariloru ce amenintia Europ'a d'in partea colosulu moscoviticu. In a dou'a linia redicarea si consolidarea elementulu grecescu, totu d'in aceea-si cauza. In a trei-a linia sunt poporele slavice, cari inca devenite libere si avendu individualitatea loru natiunala, gelose de a le pastrã si desvoltã, voru fi aliatele celoru doue eleminte si voru fi amice, d'in caus'a identitãtii intereselor. Atunci fric'a de colosulu nordicu este numãi spaim'a copiiloru si fantasmagoriile austro-maghiariloru. Sê nu uitãmu câ, radiele libertãtii strabatendu in mani'a toturoru incuicatoriloru, voru topi in scurtu si ghiati'a nordica si principiulu de natiunalitate va serbã si acolo triumfulu s'eu. Fric'a este semnulu consciintiei rele.

Daca sunt adeverate scirile cele mai noue despre apropiarea intre Francei, Prussi'a, Itali'a si Russia pentru regu'area si apoi deslegarea cestiunii orientale, atunci potemu s'eu le fericitãmu si s'eu ne congrat

câ-ci vedindu aliatii pre reprezentantii celor trei mari elemente europene (elementul greco-latinu, germanu si slavianu) potemu prognostica fericit'a deslegare a cestiuniloru pendinti, delaturarea unei conflagratiuni europene si in fine realizarea desarmării universale, prin carea atâte milioane de mani neproductive, ba cumplitu consumatorie, pana acum luate de la agricultura, comerciu si industria voru deveni fructificatorie; incetandu de a mai servi spre incatusiare, voru fi spre innaintarea civilizatiunii.

Sê lasâmu inse, poteriloru adunate in Conferintia la Paris, ca sê lecuessa pre bolitoriu, dorimu inse ca sê nu ajute a inecâ mai de parte si a lasâ sê fie sugrumate tinerele popore, cari au dreptu la vietia

Missiunea loru trebuie sê fie a innaintâ desvoltarea celor plini de vitalitate, era nu a se ocupâ de electrisarea cadavreloru. „Lasati mortii ca sê-si ingrope mortii loru“ au dîsu Rescumperatoriulu lumii.

De la politic'a esterna, adeca europeana, va fi multu conditiunata si politic'a d'in intru a Austriei si prin urmare situatiunea nostra in Ungari'a, precum si durarea mai scurta sêu mai lunga a sistemului dualisticu de trei ori nefericitu.

Vomu face in nr. v. o privire repede si a supr'a situatiunii politice d'in Austri'a si in parte a supr'a situatiunii nostre in Ungari'a si Transilvani'a, ca sê vedemu ce ereditate ni-au lasatu anulu ce espira si ce ni promite anulu nou.

Inchiâmu dorindu cetitoriloru nostri „anulu nou fericitu cu pace si sanatate la multi ani!“ Virtute strabuna pentru suportarea greutătiloru dîlei, si o strîngere de mana fratiesca! *Cat. Cens.*

Revista diurnalistica.

Cetimu in „Magyar Ujság“

„Una insciintiare forte neplacuta d'in Parisu face rota prin diurnale. In intiesulu acestei insciintiari agintele guvernului d'in Bucuresci ar' fi postitu pre guvernulu imperatescu alu Franciei, ca acest'a sê se intreputa la cabinetulu d'în Vien'a pentru usiorarea suferintieloru Romaniloru apesati d'in Transilvani'a.

Acêsta insciintiare este acomodata in mare mesura a atitiã spiritele, pentru câ dispusetiunile anti-maghiare, atribuite guvernului d'in Bucuresci, ar fi capetatu espressionu diplomatica prin acestu pasiu, daca intr'adeveru s'a facutu. Roman'i'a n'are neci unu interesu a riscâ atari pasi, cari ar' potè face Ungari'a inimica intereselor ei de nedependintia. Interesele politice si terele interesele de cultura avizeza atâtu pre natiunea romana câtu si pre cea maghiara la sustinerea si promovarea raporteloru amicabili de vecinate si contielegere sincera. Tote câte se pot, trebuie sê le facemu imprumutatu, ca acestu raportu sê nu se conturbe.

Deci daca aceea impartesire d'in Parisu nu corespunde adeverului, daca ace'a s'ar' fi escugetatu numai pentru semenarea ne'nceredei intre aceste doue natiuni: guvernului d'in Bucuresci nu-i este iertatu sê lasa acea insciintiare nici macaru o dî fără rectificare. Er' daca d'in partea agintelui romanu intr'adeveru s'ar' fi facutu acelu pasiu neprecugetatu: ar' fi detorint'a guvernului ungurescu sê faca pasii necesari pentru aperarea intereseloru autoritatii nostre de statu.

Câ raportele comune d'in Transilvani'a sunt intr'o stare forte desolata, este adeveratu. Câ responsabilitatea pentru acêsta cade in line'a prima pre capulu guvernului si alu partitei lui, inca este afara de tota indoie'la. Câ acêsta desolatiune este calificata a impiedecâ inradecinare si desvoltarea unei adeverate simpatie a Romaniloru d'in Transilvani'a câtra Ungari'a, inca nu pote negâ nimene. Dara neglegerea afaceriloru Transilvaniei, caten'a negligintieloru neexcusabili a le guvernului, neordenarea totoruru raporteloru de escutate d'in Transilvani'a nu reversa suferintie numai a supr'a Romaniloru, ci a supr'a totoruru locuitoriloru de ori ce natiunalitate d'in Transilvani'a, si asiã si a supr'a maghiariloru.

Acêsta este asiã. Dar' acêsta nu indreptatesce pre guvernulu d'in Bucuresci a cercâ ajutoriu la o a trei-a potere. Firesce este mare necasu — si pentru acêsta era-si vecinii Romanu nu sunt de vina — câ interesele Ungariei n'au represintantia diplomatica directa nice cu tieretele d'in vecinatatea cea mai de aproape. Dara am fi tiera nedependinte, am potè convinge guvernulu d'in Bucuresci; si am potè obtine de la el reprezentantia diplomatica, pre carea am potè avea o atitudine de buna sama amintire noi.

Acêsta este asiã, câtu pote chiar' inopriu este secretu, câ

ore ministeriulu comune d'in Vien'a nu urmeza cumva in diplomatia o tîenuta, care in locu de delaturarea neintielegeriloru intre Ungari'a si Roman'i'a, mai multu pote servi spre a nutri in continuu ostilitati intre natiunea romana si cea maghiara in interesulu politice austriace negurose si obscure. Fâra de fusiunea cu afacerile comuni, Dieu, si acêsta ar' potè fi altmintrea.“

Recumendâmu atentiunii cetitoriloru nostri acestu articulu prin carele se recunosc d'in partea unguresca starea cea incurcata si trista in carea se afla biet'a Transilvani'a, Irland'i'a Austro-Maghiariei, aruncata de politic'a cea machiavellistica a vieneziloru, precum, dice scriitorulu, cu scopu de a indusmani pre Romanu cu Maghiarii, — dar' fie ne permisu a intrebâ pre autorulu articulu: Cine draculu va crede, câ toti Maghiarii sê fie lutu in manile Olariului Beust?

Re d.

Aradu, 7 ianuaru 1868.

Onorata Redactiune!

Presiedintele comitetului partitei asiã numite „romane natiionali“ d'in comitatulu Aradului, dlu Sig. Popoviciu, conchiamâ pre membrii acestui comitetu la una conferintia pe 1-a ianuaru a. c. aici la Aradu.

Participara mai multi membrii, cum si ascultatori, de ore-ce comitetulu, in intiesulu statuteloru si-tiene sielintiele sale in publicitate.

Dlu presiedinte in cuventulu sêu, cu care deschise siedintia, anuciã, câ comitetulu are sê desbata nescie obiecte forte vitali, cari privescu mai alesu la alegerea de deputati dietali, carea ni stâ inaintea usiei.

Deci provoca pre membrii a grai la obiectu. fâra d'a conturbâ mersulu desbateriloru prin incisiunea personalitatiloru.

Inainte de a trece la ordenea dîlei se dede cetire duoru epistole, a dloru Nicolau Philimonu avocatulu si Stefanu Antonoviciu ase ore la sedri'a citense, in cari acesti dni dechiara, câ d'insii ne potendu fi d'unu acordu cu direptiunea acestei partite „natiionali“ renuncia d'a fi membrii comitetului, in care calitate fura alesi d'in partea alunarei generale.

D'in motivulu acestoru abdicari se escâ o mica discutie d'în acelu incidente, câ ore aceste renunciãri cum sê se ide spre sciintia?

Unii propusera, ca aceste renunciãri a doi barbati zelosi si buni natiionalisti sê se ide spre sciintia pre langa esprimeria dorerei; era altii, — intre cari erau si de acei-a, cari numai d'atunci se tînu romanu, de candu fura alesi de deregatori ottensi ca romanu si cari pana atunci atâtu despretiuiãu limb'a dulce materna, câ u neci a-di nu potu vorbi trei cuvinte in romanesce fâra d'a nu i-tretiescu desu usitatulu idiomu ungurescu „ize“, — propusera, ca aceste renuciãri sê se ide la cunosciintia simp'a, esprimendu pe langa acêsta celu multu o (ironica) „sanatate buna.“

Propunerea acestoru d'in urma fû primita.

Alu doilea obiectu fû, ca o comisiune aleganda d'in sinulu comitetului sê se puna in atingere cu membrii comitetului comitatense, pentru ca acêsta sê efeptuesca, ca in comisiunea centrale menita pentru conducerea afaceriloru de la alegere, nrulu membriloru romanu sê fia egale cu acêla alu maghiariloru.

Acêsta propunere fû primita fâra contradicere.

Mai spuse apoi presiedintele, câ fratii maghiari voiescu sê faca nescie stramutãri in arondarea cercuriloru electorali de pana acum'a, si mai vertosu in cele d'in Pecic'a si Sant'-An'a si intrebã de comitetu, câ invoiesce-se in acêsta arondare modificata, intentionata d'in partea maghiariloru deakisti?

Comitetulu respunde cu ba!

Venî apoi la tap tu obiectulu alu patrulea.

Despre acêsta ne informã mai antãiu dlu Miron Romanulu, protosincelu. D'insulu se margind inse numai a ni spune, câ deakistii voiescu sê se puna in coatingere cu parti'a „natiionale romana“, pentru d'a lucrâ cu poteri unite la alegerea deputatiloru dietali.

Dlu avocatulu Lazaru Ionescu fû mai graciosu si ni explicã mai pe largu, câ acêsta punere in coatingere cu parti'a deakiana in ce modu are sê se intemple. D'insulu ni spuse, câ vicecomitele primariu alu comitatului i-a invitat la sine pre dumniloru si li spuse in numele partitei deakiane, câ d'insii voiescu sê faca unu pactu si in privint'a alegerei de deputati, precum facura si cu ocaziunea restaurarei magistratului comitatense in anulu 1867. Era pactulu acêsta dupa dîs'a dlui Ionescu s'ar' face astu-feliu, ca parti'a „natiionale romana“ d'in ctulu Aradului sê se invoiesca, ca in doue d'in cele siese cercuri electorali d'in comitatu si anume, in alu Pecichei si alu Sant'-Anei sê fia deputati doi deakist maghiari, pentru care invoie'la anoi d'insii in ce-

lealte patru cercuri electorali, (poti dîceai cura romanescei) neci nu se voru candidã. Acu ofer alu deakistiloru magiari dlu Ionescu lu a demã de comandatiune, pentru ace'a si propun primir lui, câ-ci la d'in contra deakistii magiari a) vor arondã cercurile electorali alu-cumu; b) vor scrie de votanti si pre gane; c) nu se vorunvol in comisiunea centrale numerulu romaniloru sê egale cu alu maghiariloru; d) nu voru fi misit ambulante; e) deakistii se potu apoi candid si pe cele patru cercuri electorali si usioru se pot inteplã, câ neci in cele patru cercuri electorali u vor reesi romani, si celelalte.

Pentru orientarea on. publicu in privint'a nr. m. rulu votantiloru romanu d'in intregu comitatu Aradulu, aflu cu cale a observã, câ in intiesu protocoeloru de conscriere d'in anulu 1865 nr. rulu votantiloru romanu face o majoritate aboluta ma potu dice cu multu preponderante in tote siese cercurile electorali.

La acêsta oferire d'in partea dlui Ionescu, N. avocatulu Em. Basiliu Stanescu respunde, câ densu nu voiesce sê faca unu astu-feliu de pactu odata capulu. Nu, pentru acea, câ-ci a) e lucru constatã câ caderea candidatiloru romanu in patru cercuri electorali numai pe langa nitelu de zelu d'in partii romaniloru indreptãti la alegere d'in cercurile respective este cu nepotintia; deci dara nu e de lipi ca sê facemu pactu pentru ascurarea acêlei-a pentru noi si asiã este ascuratu; b) pentru câ a) fîn-lu pana acumu de parti'a opusetiunale fatia guvernulu, fâra compromitare credintiei nostre politice nu potemu sê facemu acelu pactu; c) pentru câ pe acestu pactu demoralisãmu poporulu, câ-ci primdu noi asupra-ne acestu pactu, votantii romanu d'în cele doue cercuri electorali sêu voru trebu sê voteze pentru candidatii magiari, sêu remanendu a casa sê se instraineze de la escieria ce mai maestaticu si celui mai sacru si nevioabile dreptu alu sêu; d) pentru câ pe lanu una energia adeverata si pe langa unu picu truda potemu alege si cu celelalte doue cercuri electorali deputati romanu, prin unuare ne consultu, neci nu este iertatu sê renuciãmu de invingerea acêsta dulce, pentru dragulu magiari deakisti, de la cari n'amu primitu nici unu bi prin urmare n'avemu neci unu motu pentru carele ar' trebu sê li a lucemu favoruri. D'in motivele aceste d'insulu nu primoscu pactulu oferitu, propune, ca in locu de a pactã cu strainimãi b) sê ne impacãmu noi unii cu altii, sê nu fim sfasiatii partite, ca apoi cu poteri unite sê colucemu, ca tote siese cercurile electorali se reieca calidatii maini. Totu de o lata dlu Stanescu dechiara, câ casulu, primirei acestui pactu oferitu, d'bulu in ta de a fi membru atâtu comitetului, câ si pti'e.

Acêsta cuventare caldurosa facu pre efu la ascultatori.

Totu in asemene intiesulu vorbi, sidlu adcatu Ale-iu Popoviciu si cuventarea lui ontr'a partului asidere facu mare impresiune mai lesu, ca dlu d'insulu cu aerulu unei displaceri fort rectifitate, intrebã (d'insulu locuindu in unulu d'în cele doue cercuri amenintiate cu pactulu) „cine va p deman la densusul sê voteze contra' senemintel-sale natiionali, sêu câ cine lu va face predestinã se abstiena de la votu pentru dragulu deakist magiari?“ Dara emotiunea cea mai poteca se la acestu pasu alu vorbirei dsale: „Cu ce fatia mai potè stã noi inaintea poporului romanu, e ajunsi la lipsa lu-vomu provocã sê voteze p candidatii romanu, candu adî noi insi-ne lu-mu sê alege pre candidatii magiari. Nu e acêsi moralisatiunea cea mai perfecta?“ Acestu pasu mai storse lacrima.

Cu tote aceste nimene altulu nu-si mai votulu contra' pactului, ci toti vorbira pentru

Cu deosebire dlu Ioane Popoviciu Dea dupa ce ne saturã cu povestea despre mesale natiionali intre alte motive, camu analoglor'a ale lui Ionescu, ni insirã si ace'a, câ luptan contra' candidatiloru deakisti, ne voru inchide bine sê facemu pactulu, pentru câ asiã la oca verificãriloru nu ni se va face neci o padeca, ce d'in contra usioru potu sê remana si cei al nostri pe acasa, câ-ci — au li lume mbivu! — misiunea verificatoria a dietei numai a va o vr'o investigatiune, daca jalbitorii v a resp mai antãiu una suma de 1000 fl. apoi sporulu stru celu sermanu de unde sê platescu asã s apoi câ ne voru bate si câ nu potemu n iapcap la poporulu nostru celu cu opince, ca sê dela l eulu alegerei câte 2—3 dîle, pana i va pana ce facandu-se pactulu alegerea ar' dearg si fâra de neci o lupta de partita. Ap icka nu tinesce lupt'a acêsta nevinovata penz eã re lu se demoralizeza printr'ins'a.

Sig. Popoviciu, Miron Romanulu
si ceialalti toti vorbira pentru pactu

Acet pactu fu primitu d'in partea comitetului par-
on o majoritate de 22 voturi contra 2.

Acosta majoritate cam de buna sama a resulta-
din conferinta premergatoria acestei siedintie a
comitetului, la carea dlu M. Romanulu a invitat nu
astu felu de persone, despre cari au fostu con-
ca voru primi pactulu; ca-ci la acest'a conferin-
preliminaria n'au fostu invitatu nici dlu P. Ni-
neci dlu Popoviciu, nici Em. Stanesco.
Dupa enuciarea rezultatului votarii, Em. Sta-
nescu intreba, ca acestu pactu propune-se, va si adu-
generalu seu ba? La responsulu positivu alu
siedintelui domnii contrari pactulu si sustinura
tulu d'a renuciã cu ocaziunea primirei pactului
in partea adunarei generali, candu apoi voru es-
minte d'in partia asiã pumita „natiunale ro-

Acet'a e decursulu acestei siedintie memora-
Eu o descriei cu tota obiectivitatea.

Deci daca opiniunea publica a natiunei afla pro-
na acest'a a comitetului partiei d'in Aradu de
si de compromitetoria pentru natiune, atunci
intardiare se-si enucie sentintia condemnato-
ca-ci astu-feliu se pote sperã, ca adunarea gene-
le nu va fi asiã de zelosa intru a pactã, precum e
minte ulu seu.

Altu cum pe la noi se vorbesce, ca actualulu
minte supremu (dlu Szende) s'ar' duce dora la mi-
steriulu pentru aপরার তেরি, *) carea impregiu-
re fresce dã ansa la multe combinatiuni relative la
aplerca acestei demnitãti. *Luncanu.*

Beinsiu, 25 dec. 1868.

Serbarea d'itei adormirei in Domnulu a Eppului S. Vulcanu
in membrii societãtii de lept. la gimn. rom. de Beinsiu in 25
dec. 1868.

Dupa finirea liturgiei solemne prin tenerimea stud.
potii invitati pentru serbarea aniversaria se adunara in sala
mn. decorata, acomodata ocaziunei. In fruntea salei luceã
ortretulu generosului mecenate S. Vulcanu luminatu, pre-
nga care decendeau done perdele de flori; pre pareti in giu-
asemene erau decorate si luminate iconelle celor mai bra-
ti Romani.

Dupa intonarea unui mersu nationalu prin orchestru
lu conducatoriu alu societ. Teod. Rosiu deschide produ-
tiunea cu o cuventare plina de idee insulsetitorie, prin care
salutã pre ospetii adunati. Biografia lui S. Vulcanu propusa
de B. Deciu stud. de cl. VIII-a si „disertziunea literaria“ de
Aug. Rubenescu stud. de cl. VIII-a in carea demostre-
posulu incursu a supr'a opidului si a cercului prin radica-
a gimnasiulu localu, fure incununata cu aplause frenetice
in partea ospetiloru.

Dechiamatori Athanas. Tuducescu stud. de cl.
VII-a prin versulu seu propriu si B. Popu stud. de cl. VII-a
asemene storsora d'in partea ospetiloru aplause.

Corulu voc. compusu d'in membrii M. Ferlieviciu,
Aug. Rubenescu, Ioanu Lucutia stud. de cl. VIII-a, I.
Grigoreviciu stud. de cl. VI-a, B. Popu stud. de cl.
VII-a, Teod. Maioru stud. de cl. VIII-a si L. Duda stud.
de cl. VII-a implu pauzele cu cantãrile sale melodiose spre
cea mai mare indestulire a publiculu. Totu aci mi-iau liber-
tatea a aduce lui M. Ferlieviciu cea mai adencia multie-
mita pentru fatighele puse intru conducerea corulu voc., de-
scoperindu-mi sperantiã, cum ca si in venitoriu nu va incetã
a ne delectã prin facultãtelle sale musicali.

Dlu conducatoriu in cuventulu seu de inchidere tragun-
du paralela intre starea trecuta si presinto in privintia cul-
turoi si a progresulu facutu, imbarbatandu pre teneri si pre-
etatiunii romani pentru spriginirea a totu ce e nationalu si
imbinatu cu scopu salutaru, esprima publiculu multiemita
ca ne-a onoratu cu presintiã sa.

Resunetulu gelnicu, funebralu alu mersulu esecutatu
prin orchestru compusu d'in membrii — M. Terlievi-
ciu, Aug. Rubenescu, A. Campianu stud. de cl. V.,
Ales. Draganu stud. de cl. VII si J. Palade stud. de
cl. IV, fu ultim'a productiune prin care membrii dedura do-
veda de istetime si in acestã arte.

Indestulirea, ce se aretã pre faciele ospetiloru, dovedi
ca productiunile preste totu au coresponsu asteptarei pro de-
plinu.

Unu membru. **)

Foille de peste Carparti publica o circulara a comisaru-
lui regescu alu Ungariei in Transilvania, prin care se ordo-
na autoritatiloru subalterne si emisari ai gu-
bernelu Ungariei in Transilvania spre

Acet' ministru
R.
acuria candu
poterile a cul-
doveditoru de-
dã impulsu si
mu se observã
eca cu vederea
romane a ome-
atu mai putienu
statitu a asteptã
celu putienu de
n scole romane.
dã tenerime no-
ne. Red.

a recitã pentru armat'a romana soldati de nationalitate ro-
manã cari au servitu in armat'a austriaca. Guvernamentulu
romanu n'a insarcinat pe nimeni, nici directu nici indirectu
a asemenea misiune si astu-felu, d'in ins'a-si acestã decla-
ratiune resulta, ca alegatiunea cuprinsa in circular'a d-lui co-
misaru regescu este desbracata de orice temeinicie.

(Comunicatu.)

Diariulu de Brasiovu Kronstädter Zeitung,
in foia No. 198 2 Decembre, publicã, intr'unu modu cu
totulu eronatu, initiativ'a luata de administratiã postei ro-
mane pentru oprirea circulatiunei deligentiei Dlui Koerner.

In Romaniã, si acest'a nu este o esceptiune, post'a este
unu monopolu alu Statulu consacratu prin anume lege. Veri-
ce intreprindere de transportu particularu, de scrisori pa-
chete, etc. si persone, cu schimbu de relexuri neautorisate de
guvernu, este supusa conformu art. 26 d'in legea postala la
o amenda de 100—500 lei si la confiscarea trasuriloru si
cailoru.

Pana la 1 Noemvre espiratu, d. Alesandru Koell si
compania Koerner s'a bucuratu de o concessiune acordata de
guvernu pentru transportu de persone cu deligentie intre Bu-
curesci-Brasiovu. In acea d'i concessiunea espirandu, Statulu
a infintiatu deligentielle sale, si pentru transportulu peste
frontiera s'a grabitu a obtienã autorizatiunea guvernulu
austro-ungaru.

D. Koerner inse, in dispretiulu legiloru tieri pe cari
le cunose forte bine, de ora ce pe bas'a loru a avutu conce-
siunea, a urmatu a tienã in circulatie delegentielle sale intre
Bucuresci-Brasiovu, fãra nici o autorizatiune.

In faciã acestei stãri de lucruri, prefecturu de Prah-
va, conformu ordinulu ce aveã si in virtutea legi, a opritu
deligentiã dlui Koerner prin siefulu politiei.

Faptulu s'a petrecutu chiaru in presintiã directorulu
prefecturei si dupa cumu se constatã d'in procesulu-verbalu
inchiaiatu si subsemnatu si de agintele starostiei K. K. d'in
Ploesci, nici o perquisitiune n'a urmatu la paquete seu la gro-
purile postei austriace, ei administratiã s'a marginitu a con-
statã fraud'a transportulu de persone.

Prin urmare asertiunile diariulu de Brasiovu, ca s'au
comisu violintie, sunt cu totulu neesacte. (Comunicatu)

(Monitorulu.)

— Fericitãmu pre toti caletorii si in numele loru de-
chiarãmu multiamita guvernulu Romaniei pentru acest'a me-
sura de multu dorita, prin carea publiculu patimasu si pa-
gubasiu au scapatu odata de acestu pungasiu de sasu, carele
tescuia cãte 13 persone intr'o diligintia menita numai pentru
8 persone, si ce-i pasã lui de s'ar' fi bolnavitu toti pasagerii,
se sufero ca harengii in butoie, daca vrea se caletorescã, cã-
ci alta comunicatiune intru Brasieu-Bucuresci nu orã, decãtu
monopolulu lui Koerner, unii d'icu ca servii si de politiaiu
guvernulu austriacu, suntomu pre plecati a o crede. Red.

Sciri electrice.

Aten'a, 10 ian. Gimnasiulu si universitatea
sunt inchise. Scolarii si studintii ceru arme. Cetatea
Aten'a semena cu unu campu de batalia; pretotin-
deni se facu exercitiu in arme. — Mame si-inarmeza
chiar' si pruncii.

Parisu, 10 ian. D'in funte credibile se anun-
cia urmatoriele despre prim'a siedintia a conferin-
tiei: Impoteritii poteriloru tratatulu de Parisu s'au
adunatu eri pentru complanarea diferentiiloru esca-
te intre Turciã si Greciã. Impoteritii recunoscura
de prim'a loru detorintia a incunoscentiã poterile im-
partesite despre constituirea conferintiei, si se decise
a supune reclamatiunile formulate in ultimatu tur-
cescu esaminarei poteriloru, esprimendu-se convin-
gera, ca atãtu guvernulu Sultanulu cãtu si gu-
vernulu regelui Greciei se voru abtienã cu con-
sciintia de orice pasiu care ar' potã schimbã statulu
quo seu ar' ingreunã missiunea poteriloru. Poterile
apeleza la moderatiunea Portei, cu dorintia de a sus-
pinde measurele, cu cari ameintia in ultimatu. pana
la inchiaierea lucrãrilor conferintiei. — Guvernu
grecescu se invita totodata a impiedecã tote mani-
festatiunile inimice si ori ce espeditiune inarmata pre
uscatu seu pre mare. Acestu conclusu alu conferin-
tiei se notificã deodata la Constantinopole si la Aten'a.

Parisu, 10 ian. Diurnalulu oficialu anucia:
Conferintiã si-a tienutu eri prim'a siedintia. Siedin-
tia uamatoria va fi marti.

Parisu, 11 ian. Unu raportu alu ministrulu
de finance cãtra imperatulu, presinta rezultatulu fa-
voritoriu alu financeloru, anume constata aventulu
luneloru d'in urma, ca urmare cã pacea se va sustie-
nã fãra'ndoiela, si ca documentu cã cãtu de fructi-
fera pote fi pacea si cãta dreptate are opiniunea pu-
blica a aplaudã staruintieloru Imperatulu de a de-
laturã conflictulu

La rogare reproducemu urmatoriele d'in r. legrafulu romanu Nr. 93 si 94. d'in an. 1868.

Domnule Redactoru! Me rogu a se dã locu ur-
matorieloru de publicu interesu in pretiuit'a foia a
domniei vostre.

In cursu de 20 ani, de candu ocupu functiune
publica in patria, mi-amu tienutu de cea mai santa
detoria, a inaintã dupa poteri in sfer'a mea de lucre-
re instructiunea popularia la romanii nostri, cari au
cea mai mare lipsa de radimu in acestã directiune,
si ici-colo mi-au succesu intreprinderile, cari la tem-
pulu seu s'au facutu cunoscute.

Fiindu acum in cesti d'in urma 8 ani vice-ca-
pitanu in districtulu tieri Fagarasiulu, unu distri-
ctu nu numai totu locuitu de romani, dara leganulu
Romanime, locu clasicu si istoricu, ore-candu duca-
tulu lui Radu-Negru-Voda, — si vedindu, cã in ca-
pitalea acestui-a, in Fagarasiu, romanimea e tare de-
cadiuta si miscra, in contielegere si cu alti barbati
nationalisti buni mi-amu propusu de a conlucrã pen-
tru infintiarea unei scole principali romane aici in
locu, unde se se adune tinerimea d'in pregiuru spre
a se crece si lumina dupa recerintiã tempulu de
asta-di.

Spre acestu scopu inca d'in anulu 1865 amu
colendatu in tote comunele circum-vecine si amu in-
duplecatu reprezentantielle loru la subscrieri pentru
o fundatiune scolaria. Cu tota osteneã si persuasiu-
nea amu isbutitu inse a adunã numai sum'a de 9000
fl. v. a., care fiindu pre mica, Inaltulu regiu Guberniu
transilvanu au denegatu aprobarea statuteloru sco-
larie acolo asternute, pana ce scol'a se va fundã
mai bine.

Deci nepotendu-mi ajunge scopulu aici in di-
strictu, avendu si ore-cari afaceri familiare, m'amu
decisu in interesulu acestei fundatiuni, de a intre-
prinde o caletoria in Romaniã, unde in tineretie stu-
diasemu si inainte de a. 1848 servisemu ca profesor,
castigandu-mi cu acea ocaziune multi fautori, amici
si discipuli in pusetiune sociale avantagiosa.

Pre acesti demni conatiunali in luu'a trecuta,
septemvre, i-amu cercetatu unulu cãte unulu, le-am
comunecat propusulu si am facutu apelu la sentie-
mentulu de umanitate si romanismu alu dloru, ca se
me spriginisca cu mediuloce materiali, de care potu
despune.

Resultatulu apostolatulu meu la Bucuresci este
urmatoriu.

fiu in Bucuresci, au binevoitu a tipari gratis 100 de
fileru de subscriptiune in pretiu de lei noi 20, seu
florini 8.40 cr., cari s'au impartitu la colectantii bine-
voitori asiã:

Nr. cur. alu listei de sub- scrip- tiloru. tiune.	parti- ci- pan- tiloru.	Numele si conumele bine- facatoriloru si caracteriulu loru.	Sum'a versata in		
			valut'a romana	reduca in val. aus.	
			lei	bani	fl. cr.
1	—	Dlu A. Treb Laurianu, de- canulu facultatei de litere			
	1	de la anonimi in bani	235	—	98 70
		apoi cãrti in pretiu de	141	—	56 22
2	—	Dlu Vasiliu Alesandrescu Urochia, membru societatei academice.			
	2	de la anonimi in bani	2000	—	840 —
	3	De la domniã sa 100 de carti in pretiu de	84	—	35 28
3	—	Dnulu Petru Suciu profes- soru de universitate si depu- tatu de la Iassi			
	4	De la Domniã sa	20	—	8 40
	5	Dlu Dimitriu Zamfirescu Consiliariu la curtea casa- tiva si deputatu	23	50	9 87
	6	D. I. Codrescu deputatu	20	—	8 40
	7	D. I. Agaricu deputatu	20	—	8 40
	8	D. I. Lec'a deputatu	23	50	9 87
	9	Dnulu St. Beloescu Consilia- riu la curtea casativa si de- putatu	20	—	8 40
	10	Dlu Ach. Teochari deputatu	20	—	8 40
	11	D. N. G. Gogosia deputatu	20	—	8 40
	12	D. N. Moscu deputatu	20	—	8 40
	13	D. C. Platonu prof. si deput.	23	50	9 87
	14	D. Dr. Fetu presied. camerei legislative	23	50	9 87
	15	D. Sandu Miclescu deputatu	11	75	4 94
	16	D. Petriceicu Hasdeu deput.	11	75	4 93
	17	D. Boice Radianu deputatu	11	75	4 94
	18	D. B. Zacharia deputatu	11	75	4 93
	19	D. Radu Campianu advocatu si deputatu	20	—	8 40
	20	D. Gregoriu Holiade deput.	20	—	8 40
	21	D. Apostolu Maneacu dep.	20	—	8 40
	22	D. Georgiu Petrescu deput.	20	—	8 40

Nu cur. alu	Numele si conumele binefacatorilor si caracteriul lor.	Sum'a varsata in			
		valu'ta romana		reduisa in val. aus.	
listei de sub-scrip-tiune.	parti-ci-pan-tiloru	lei	bani	fl.	cr.
23	D. A. Lazarescu deputatu	10	—	4	20
24	D. Dr. Georgiu Polizu	40	—	16	80
25	D. Constantinu Braiescu dep.	20	—	8	40
26	D. Demetriu Siorecu deput.	11	75	4	94
27	D. Alecu Giani dep.	40	—	16	80
28	D. Generariu Florescu dep.	20	—	8	40
29	D. Vasilie Vidrascu deput.	11	75	4	93
30	D. C. G. Cantacuzenu dep.	20	—	8	40
31	D. Alesandru Cociu deputatu	11	75	4	94
32	D. Dr. Iatropulo Dr. de medicina	20	—	8	40
33	D. G. Enescu deputatu	11	75	4	93
34	D. P. Buescu deputatu	20	—	8	40
34	D. P. I. Cernatescu profesoru si deputatu	20	—	8	40
36	D. V. Obedeauu profesoru si deputatu	23	50	9	87
37	D. S. Nicolau deputatu	10	—	4	20
38	D. A. Zeucianu dep.	20	—	8	40
39	D. Petru P. Carpu deputatu	20	—	8	40
40	D. Georgiu Miculescu dep.	40	—	16	80
41	D. Iancu Stragescu dep.	11	75	4	94
42	D. Nicolau Tataranu dep.	11	—	8	40
43	D. Petru Cinc'a deputatu	20	—	8	40
44	D. Iancu Negru deputatu	11	75	4	93
4	45 D. I. C. Massimu profesoru si rectore la Gimnasiulu St. Sav'a, de la Dsa	40	—	16	80
46	D. A. Roques prof.	10	—	4	20
47	D. A. Baronescu prof.	20	—	8	40
48	D. Ath. Tanasescu profesoru	10	—	4	20
49	D. Beniaminu Catulescu profesoru	10	—	4	20
50	D. T. Ciocanelu profesoru	10	—	4	20
51	D. Buchholzer provizore	10	—	4	20
52	M. G. Iacomu profesoru	8	—	3	36
53	D. I. Calocotides profesoru	4	—	1	68
54	D. Christ. T. Popescu prof.	40	—	16	80
55	D. Dr. Ioanu Dragomiru prof.	40	—	16	80
56	D. Z. Herescu prof.	11	75	4	94
57	D. B. Stelescu prof.	8	—	3	36
58	D. C. Erbiceanu profesoru	11	75	4	93
59	D. I. I. Enacianu profesoru	11	75	4	94
60	D. I. Ant. Lamburgu profes.	11	—	4	62
61	D. C. Stancescu profesoru	11	75	4	93
62	D. D. Ananescu profesoru	11	75	4	94
63	D. M. Droc Barcianu secret.	4	50	1	89
64	D. Z. Ionescu pedagogu	4	—	1	68
5	65 D. Andreiu F. Nestoru prof. si rect. gimn. Mateiu Basarabu, Dsa	20	—	8	40
66	D. Ieremia Circ'a profesoru	11	75	4	93
67	D. Sicicaria Vasile profesore	35	25	14	80
68	D. Elia Angelescu profesoru	20	—	8	40
69	Dlu Ioanu Badilescu prof.	20	—	8	40
70	D. I. Riurianu prof.	20	—	8	40
71	D. A. F. Robescu	11	75	4	94
72	D. I. C. Radulescianu prof.	11	75	4	94
73	D. I. Petrariu prof.	11	75	4	93
74	D. A. C. Comanescu profes.	20	—	8	40
75	D. C. F. Robescu profesore	20	—	8	40
76	D. Cost. Recianulu profesore	37	—	15	54
77	D. unu anonimu	11	75	8	94
6	78 D. L. Calacianu rectorele Seminarului Buzeu Dsa	20	—	8	40
79	Presanti'a Sa Dionisiu Episcopulu Buzelui (si 100 carti ce va tramite dupa acest'a)	40	—	16	80
80	Prosanti'a Sa Iosifu Episcopulu Husiloru	20	—	8	40
81	D. Dimitriu Vlaiculescu preotu institutore la Buzeu	10	—	4	20
7	82 D. Alesandru Cretiescu Consiliariu la curtea casativa de la Dsa	33	50	9	87
83	D. C. E. Schin'a procuroru	11	75	4	94
84	D. Gr. Filitis membru curtiei cas.	11	75	4	93
85	D. A. Cantacuzenu membru curtiei de casatiune	20	—	8	40
86	D. D. P. Viorianu functiunariu	11	75	4	94
87	D. St. Sileonu functiunariu	20	—	8	40
88	D. M. Petrescu functiunariu	20	—	8	40
89	unu anonimu	10	—	4	20
90	D. Const. Eraclide membru curtiei casative	11	75	4	94
8	91 D. Petru Popescu profesore direct. gimn. Lazaru Dsa	20	—	8	40
92	D. Michalescu prof.	10	—	4	20
93	D. G. S. Popescu prof. de de-	20	—	8	40

Nu cur. alu	Numele si conumele binefacatorilor si caracteriul lor.	Sur	
		val rom	lei
listei de sub-scrip-tiune.	parti-ci-pan-tiloru	lei	lei
94	D. F. Bonans prof. in limb'a franceza	—	—
9	95 D. N. Ioanescu Senatoru	—	—
96	D. Teodoru Latesiu deput.	1	—
97	D. Nicolau Drossu Senatoru	2	—
98	D. Iorgu Gale'a deput.	1	—
10	99 D. Andreiu Adamescu functiunariu in retragere Dsa	2	—
100	D. Petru Georgianu functiunariu in retragere	1	—
11	101 D. N. G. Slatineanu propriet.	4	—
12	102 Dlu Georgiu Vernescu adv. de la Dsa	6	—
103	D. Iorgulescu proprietariu	2	—
104	D. Mantu Rufu proprietariu	2	—
105	D. Demetriu Ghic'a propriet.	6	—
106	D. Ioanu Cantacuzino propr.	6	—
107	D. Georgiu Maghieru propr.	4	—
108	D. D. Cariagdi propr.	4	—
109	D. I. Sivimu propriet.	2	—
110	D. D. Giani propriet.	4	—
111	D. B. Bella propr.	6	—
112	D. C. Philipescu propr.	4	—
13	113 unu anonimu propr.	1	—
114	D. A. Bozianu functiunariu la directiunea financiara de la Dom. sa	40	—
115	D. B. B. Nicolescu	11	75
116	D. D. a Danielopolo	5	87
117	D. I. C. Petrescu	4	44
118	D. G. I. Galesiescu	10	—
119	D. Nicolae N. Babe-scu	16	20
120	D. G. Petrescu	3	35
121	D. M. Antonescu	2	50
122	D. Gr. Racinescu	1	68
123	D. G. Pulescu	1	68
124	D. C. Ginalovu	1	15
125	D. O. Gregorescu	4	44
126	D. T. F. Potoceanu	3	70
127	D. Bartolomeu	2	50
128	D. Angelescu	1	68
129	D. N. T. Stefanescu	1	68
130	D. St. Tliescu	—	84
131	D. Besarabu	1	68
132	D. Georgescu	1	68
133	D. Vanilescu	1	68
134	D. I. Odobescu	4	44
135	D. Nicol. Papadopulu	—	90
136	D. A. Mamuianu	2	50
137	D. G. A. Bojeru	7	50
138	D. Paraschivu Bozianu	6	16
Sum'a: 4814 50 2022 18			
Listele 1, 3 si 5 au ramas in manile respectiviloru Domni spre incasarea si altoru subscriptiuni nesoluate.			
Asemeni liste de subscriptiune au binevoitu a primi si urmatorii Dni, de la cari inca se astepta colectele apromise si adeca:			
14.	Dlu A. Papin Ilarianu procuratore generariu, Strat'a Scaaneloru.		
15.	„ Gregoriu Lachovari membru curtii casative 5-0 pensiunatului.		
16.	„ Arone Florianu membru cons. de instructiune Ocietari.		
17.	„ Stefanu Gulescu Presedintele senatului, ospelulu Concordia.		
18.	„ Dr. Iatropulo membru Curtii.		
19.	„ Valentinianu redacto-manu.		
20.	„ I. Atanasiade preside-ciale.		
21.	„ I. T. Chetianu, advocat.		
22.	„ Georgiu Misailu Dir-ctorele stitia.		
23.	„ M. Stragianu profesoru		
24.	„ Helade Radulescu I-demice.		
25.	„ Marescu rectorele gin-		
26.	„ Radu Paterlagianu ac-		
27.	„ Cesare Boliacu propri-patiloru.		
28.	„ Stefanu Capitanescu p-		
29.	„ Schewitz proprietariu		
30.	„ Crainicu capetanu de		
31.	„ Augustu Georgianu M-		
32.	„ Dem. Ioanescu advoca-		
33.	„ I. Martinoviciu, comen-		
34.	„ Nicolae Ciepescu oficia-		
35.	„ Ioane Ciepescu advoca-		
36.	„ Vasile Streza percept-		

Fagarasiu, in noomvre 1868.

I. Germ. Codru Dragoș
Capetanu si curatore sco

Relatiunea

Vice-capitanului I. Codru Dragasiuanulu perle-ti'a comitetului centrale reprezentativu alu-Tierei Fagarasiului, tienuta in 28 diecemor

Inclita Universitate districtuale!

Cu ocaziunea presintei siedintia co'ncide-anului 1868 oficiatululu districtuale dupa norme si vechi'a prase constitutiunale, crede ca este a-sa de a desfasura intr'o scurta relatiune generala sa in decursulu acestui anu administrativu a sup-loru juridictionali, ca inclit'a Universitate se vi-sciinti'a lucrului si se-si pota enuntia opiniunea, parte a face si ore-cari propuneri cu scopu de pre-veitoriu nescari neajunsuri si a emanda i-nostre locali, ca si in acestu respectu Inclit'a l-epetandu-le sa pota face deservitiunile cele apri-binelui publicu alu juridictionei in genere, apo-netatiloru aternetorie, si alu singurateciloru specie.

Candu dicemu, ca acest'a relatiunea cuprin-tea oficiatululu d'in anulu presinte trebue se ada-a nu fi rou intiolesi, cum-ca in ore-cari respecte inca d'in anii mai inainte decursi si, fiindu num-tiva, in anulu presinte au ajunsu abea la ore-c-mentu, in catu acum se potu vedea si rezultate.

Agendele juridictionali cadu in doue c-adeca:

1. Sfer'a de lucrare a delegatiunei in t-tului.

2. Sfer'a de lucrare administrativa si supr-interna a districtului.

De sfer'a delegatiunei in afacerile stati-pre lunga publicatiunea legiloru, a ordonantielo-tiveloru publico-politice si altoru curentie cu ef-istor'a, mai alesu doue obiecte principali, adec-ostei si incasarea contributiunei regesci, la car-cu organele esale este indetoratu de a intreveni cu-si a colucra in decursulu anului intregu, fiindu :do firea a rapu cea mai mare parte a tempului.

Este cunoscutu Inclitei Universitate ca

unu restu de 180 de fetiori veni de nou esecutiune militaria in cate-va tracte, in urm'a carei-a culpabili solvira era 2.587 fl. 95 cr. v. austr. spese esecutiunali.

Aceste mesuri aspre de o parte, era despusetiunea facuta mai tardu, ca recrutele se se dea dupa comunitati, de alta parte, avura acelu resultatu, ca d'in anulu 1865 pana acum'a contingentele de recruti impasu d'in casu in casu purre — s'au acoperitu si adeca: in 1865 restulu intregu d'in 1864 si contingentele curinte de fetiori . . . 194
In 1866 la I-a recrutare . . . 196
Apoi 1866 la II-a recrutare . . . 197
In anulu 1867. . . 267
" " 1868 . . . 266

si lunga acesti-a inca unu abunu de 19 fetiori pre de supr'a.
Prin urmare acesta afacere asta-di este deplinu in stare normale si nu numai districtulu este scutitu si aperatu de vesatiuni, ci si oficiarii scapati de mustrarile necontente si de opobriulu carni-a fara culp'a sa era preda in ultimulu gradu.

Unu lucru este inca neplacutu, adeca negrigh'a locuitorilor de a-si produce reclamatiunile in adeveru ce-va complicate preserise in legea intregirei armatei. Asta negrighia are acele urmari, ca fetiori, caroru le compete eliberarea, se presentia si apoi cauta se se esemte de servitiulu ostasiescu in calea asiã numita concertativa pre lunga depunerea unei tase cu câte 21 fl. v. a. de capu.

Asemeni tase in decursulu celoru d'in urma 4—5 ani se redica pote la 2000 fl., suma destulu de insemnata pentru o poporatiune scapetata in starea sa materiale, cumu este cea d'in districtulu nostru.

Cu referat'a recrutatiunei d'in anulu 1863 incoce au fostu sarcinatu eschisivu dlu notariu primariu Daniele de Gremoiu, care pentru activitatea sa au primitu de la Inaltulu regiu Guberniu mai multe laudatorie, si merita, ca si Inclit'a universitate se-si pronuncia a sa satisfactiune

Ce se atinge de darile regesci, aci inca trebe se observamu cumu ca d'in acele-a-si cause, cari le amu aretatu mai susu la contributiunea de sange, o parte a poporatiunei districtuali in anii trecuti ajunsese la unu inaltu gradu de demoralisatiune, asiã in catu si ceea ce potea se solva, de si cu ore care greutate nu se potea incasa, si remanendu restantie d'in anu in anu, unele comune pana si asta-di sunt detorie sume de dare inca d'in ultimii ani aifabsolutismulu d'in deceniulu trecut.

De-si contributii fure supusi la esactiuni si vesatiuni multifarie d'in partea organelor financiare, cari in districtulu districtuale pasiã la esecutiune si reusiã abea la acelu resultatu, in catu pre lunga restantie reale mai ingreuna pre contributii inca cu nenumerate spese esecutiunali si comisiunali, acesta afacere si asta-di este in statu anormale, macaru s'au pusu tota silintia a se aduce in curinte.

Este adeveratu cum-ca si organele oficiolatuului la inceputu, fiindu recrutate in parte d'in persone neeserte in oficiu, era ofiiele comunale compuse d'in locuitori simpli si lipsiti chiar' de notari comunali in catu va preceptu si apti la trebe publice, lucrulu nu potea se merge mai bine; dera apoi mai fu si altu neajunsu, adeca darea de pamentu impusa in urm'a primei estimatiuni catastrali in tienutulu acest'a era enorma, in catu dupa efeptuirea decisiuniloru asupra reclamatiuniloru universali si individuali, regimulu in ultimii ani au relasatu comuniloru acestui districtu sume departe preste 100,000 fl. v. a.

Dupa conspectulu regiului perceptoratu fagarasianu si respective brasovianu in presinte restantie de dare su-urmatoriele, si adeca:

1. in tractulu Porumbacu . . .	22,161 fl.
2. " " Sambet'a . . .	8,501 fl. 29 cr.
3. " " Beclianulu . . .	14,402 fl. 55 cr.
4. " " Mundr'a . . .	12,077 fl. 92 cr.
5. " " Veneti'a . . .	21,413 fl. 75 cr.
6. " " Branenu . . .	12,517 fl. 11 cr.
Sum'a: 91,073 fl. 62 cr.	

Cari se impartu pre toti anii incependu d'in anulu 1861 pana asta-di, si facu restantie vechia . . . 25660 fl. 5 cr.
apoi restantie d'in 1868. . . 65413 „ 57 „
Totale: 91,073 fl. 62 cr.

Securanti'a publica in acestu districtu cu tote neajunsele trecutulu in gradu insemnatu n'au patemitu, si anume in anulu acest'a nu se pote regestrã nice o momentositã in-sufiatoria de grige, inse spre incongiurarea de furturi merunte, de cari patemesu unele comune in tractulu Porumbaculu, ne trebe mai buna ingrigire de paza de nopte in comune.

Trecundu acum la alte agende administrative interne, cu satisfactiune trebe se marturisimu, cum-cã proieptulu de organizarea provisoria a comunitatiloru acestui districtu elaboratu inca in anii trecuti (de fostulu capitanu Sup. Cav. de Puscarin) sub titulu „Directivã“ si in diverse renduri pertractatu de Inclit'a Universitate, asternandu-se la Inaltele locuri pana la edarea unei legi comunale prin dieta s'au aprobatu si lasatu in deplina vigore cu o mica si neinsemnata esceptiune prin insu-si inaltulu ministeriu regiu ungariu de interne cu emisulu seu de datu 16 iuniu 1868 nr. 11308, care indata s'au publicatu si pusu in lucrare mai pretotindeni si locuitorii districtulu l'apretiedia dupa cuviintia.

In urm'a acestui statutu comunale cu pucina esceptiune au representantie legali si sunt proviedute cu notari bini-sioru dotati; deci trebile comunali pre venitoriu posedendu

aceste organe necesarie voru potẽ pasi pre calea prosperatiunei.

Prin organizarea comunitatiloru si asiedierea de notari bine salarisati s'au castigatu o base mai segura si pentru economi'a comunale, care se adã in stare de totu primitiva.

Oficiolatuulu inca d'in anulu 1862 incependu, ce e dreptu, au introdusu in totu districtulu sistem'a de economi'a alodiala asiã precum existe in fundulu regescu transilvanu si d'in anu in anu ratiucintele d'in tote comunele se supracensuredia de d'insulu, inse pana acum'a a trebuitu se se treca multe cu vederea si ne amu multiemitu in parte si numai cu implenirea formeloru, era pre viitoriu avendu organe mai apte, de la cari se pote pretinde esactitudine, oficiolatuulu va pasi cu tota rigorea si-si va aduce despusetiunile la deplina valoare in interesulu comunetatoriloru.

Cu ocasiunea acumu amintitei organizari comunale a ingrigitu oficiolatuulu totudeodata si de afacerile scolare, adoperandu-se a regula si omendã dotatiunile invetietoresci prin erigere de instruminte dotatiunali de la comunele confesiunali in cea mai mare parte a districtulu si in deplina contielegere si cu colucrarea Reverendiloru parinti protopopi si inspectori actuali de scole.

O multime de asemeni acte dotatiunali in anulu curinte s'au ratificatu prin Inaltulu guverniu regiu, si anumitu cu gratios'a ordenatiune de datu 20 Maiu 1865. Nr. 377, cari au se se puna in lucrare neamenatu.

Prin acest'a oficiolatuulu au implenitu cele de detori'a sa si pentru inaintarea instructiunei publice dupa impregiurãri, si nu-si va pregetã nice pre venitoriu a curã cu cea mai mare diligintia de acestu obiectu de cea mai mare importantia si iniuriintia asupr'a prosperitatei poporulu.

Totu in interesulu binelui publicu alu comunitatiloru s'au instituitu pretotindeni fonduri pauperiali locali, inca d'in anulu 1865, alu caroru venitu principale sunt mulcele banali pronunciate in calea politicea si politiana, atãtu de pretori, catu si de antestiti comunali.

Despre aceste fonduri se tiene la oficiolatu o matricula dupa care d'in anu in anu se controledia administratiunea pre basea ratiuniloru documentate ce incurgu. Fondurile pauperiali numerã avere miscatoria de 2687 fl. si 31 cr. cu finea anului 1867, si in acestu anu au crescutu.

Urmedia ca se aretãmu Inclitei Universitati cum stãmu facia cu agendele judiciarie pre calea politicea.

Este notoriu cum cã judeciloru seu premariloru comunali prin o instructiune guberniale d'iu deceniulu trecut s'au asemnatu competintia judecariã pentru detorie licide nu mai in susu de 12 fl. si dreptulu de a incheiã impaciuri intre partide preste sume catu de insemnate, care instructiune si regimulu presinte o sustieniu in vigore pana in diu'a de asta-di.

S'au observatu inse, cumu cã activitatea premariloru in acest'a sfera in tempulu de curendu trecutulu era ca si nula, sperãmu inse cã pre venitoriu, chiar' prin institutulu notariloru comunali adusu la valoare, si in ramulu acest'a se va desvolta mai multa straduintia, si partidele — pronunsiandu-li-se sentintie in afaceri merunte prin premarii loru — voru scapã de spesele cele mari impreunate cu procedur'a judecariã civile in cea mai mare parte.

Alte agende judecariã penale si politiane sunt asemenate in I-a instantia pretoriloru tractuali, cari in presinte, dupa ce cu totii si-au castigatu praese de ajunsu, se pertractedia spre publica indestulare.

O specia seu mai bine d'isu unu genu ge abateri, ce ourge in acestu districtu, sunt prevaricatiunile de padure. — Aceste-a si-au originea mai alesu in relatiunile feudali atãtu de nejuste si neprecisate in tota tier'a, dara mai alesu in acestu districtu. Ele ajunsese la unu gradu spaimantatoriu in decursulu tempulu de la 1856 incoce, mai alesu d'in caus'a negligintiei de a se aduce sentintiele la esecutiune.

Pre de o parte fisculu regiu representatu prin inscriptoriuulu seu, Inclit'a Universitate a fondulu regiu, facia cu fostii coloni, pre de alta parte acelu-si, representatu prin oficiulu silvanale regiu, fatia cu fostii militari limitanei, avendu cele mai multe paduri sarcinate cu servituti, si acum mai in tote dilele esibe liste de prevaricatiuni, dara se si pertractedia cu ceruta acuratetia.

Dorere inse, cã o suma de inforestãri nefiindu cu totulu chiare, si in genere asteptandu-se ca relatiunile posesiunarie se se regulede de plinu pre calea judecatorieloru urbariali, certele escate intre posesorii fapteci si intre indreptatitii la servitutea lemnaritului au datu ansa in decursulu acestuiu anu la ample procese si cercetãri, apoi decisiuni prin oficiolatu, cari intarite chiar' in ultim'a instantia politica s'au potutu aduce la deplinire in ore-cari locuri numai prin asistintia militaria, anume la Persiani si la Ohab'a, lucru ce la tempulu seu, macaru fara base, au facutu multu sange reu si au produsu recriminari diuaristice.

Lauda Dlui, acum mai tote certele de acesta specia sunt finite la oficiolatu, si dupa ce si tribunalele regii urbariali si-au inceputu activitatea, sperãmu nu numai usiorare in acesta privintia, ci chiaru totale lamurire a relatiuniloru de proprietate pre acea cale de multu dorita.

De la nou'a restauratiune in augustu a. t. pana acum la pertractarea causeroru de inforestaritu si in genere a celoru de fire urbariale nu numai complicate, ci si impreunate cu multa ostenela, s'au aplecatu cu preferintia d. vicenotariu districtuale Ioane Gram'a, care inzestratu cu sciintiele juridice si cu praese de mai multi ani le au sevirsitu cu rara diligintia si multu discernementu.

Luãmu ansa de aci spre a atrage atentiunea Inclitei Universitati a supr'a economiei celei cu totulu neglese a paduriloru, ce sunt proprietate a diverselor comunitãti, si in obiectulu acest'a ne rezervãmu mai la vale a face anumita propunere spre incamenarea unei administratiuni mai regulate dupa impregiurãri.

In respectulu comunicatiunei publice posedemu in acestu districtu strat'a postale de la Sierpiani spre Rupea, de alungulu tractulu Venetianu, care este coprinã si in retieu'a tieriei ca drumu juridictionale, spre a carui intretinere se dau ajutorie si d'in fondulu de concurentia provinciale.

Acesta strata este in stare buna si in anulu curinte s'au lucratu forte multu la macadamisarea ei si la reparatur'a obiectelorु prin energic'a staruintia a pretorelui d. Gri-deanulu.

Alta strata juridictionale, desemnata numai provisorie intre drumurile de acesta categoria, se estinde de la Sierpiani prin tractulu Mundrei si trece pre valea Sincei la Poian'a-Merului, de aci la Tohanulu vechiu si prin vam'a Branului ese la cruce in tier'a romanescã.

Acesta strata trebe se se construesca cu poterile de lucru in calea concurentiei prin locuitorii tractelorु Mundr'a si Branu.

De 4 ani fiindu trasa de ingineriulu districtuale acesta strata, la d'ins'a nu s'au lucratu mai nemica afara de otarulu Sierpianiloru, unde s'au macadamisatu si de tractulu Branului, unde este in stare buna. Anumitu ore cari comunetati d'in tractulu Mundrei au inaintatu recurse la inaltulu regiu Guberniu in contr'a indotirii de a lucrã la acelu drumu, si acele recurse le tiene inaltu acelu-si neeresolute de la Noemyre anulu trecutulu pre lunga tote ursoriele nostre.

Luandu apoi pretestu de aici si comunele prin cari trece acelu drumu, adeca Vadulu, Ohab'a, Sinc'a vechia, Sinc'a noua si Poian'a-Merului, in anulu curinte forte pucinu seu mai nemica au miscatu la acelu-si, unu lucru care adeverese nepasarea concernintelu pretore.

Tractulu Beclianulu si alu Sambetei posiedu numai drumuri vicinali, asemene si alu Porumbaculu, macaru la Arpasiulu superioare, la Cartisior'a si la Porumbaculu superioare se afla fabrice de vetru, unde locuitorii au multu castigu, si ar' fi indotirati in folosulu si spre binele loru propriu a reparã drumurile cãtra acele vetrarie. Dara forte pucinu s'au interesatu pana acumã, dupa cum ne amu convinsu cercetandu-le in tempulu de curendu trecutulu.

In genere afacerile comunicatiunei nu sunt pre de lauda, si in acesta privintia, ca se se pote esoperã ce-va cu concurentia, ne rezervãmu a face a dou'a propunere mai la urma. Dara dandu adeverulu dreptate nu potemu retacã meritele pretoriloru d. Ratiu si d. Gri-deanulu, cari mai multu ca altii si-au preceptu misiunea si au desteptatu poporatiunea tractelorु sale la activitate pentru lucrulu drumuriloru.

In respectulu starei sanitare trebe se observãmu, cã intro omeni bole grele nu domnescu, inse ce-va versatu s'au ivitu in trecut'a primavera in tractulu Venetiei si acum de la inceputulu acestei lune s'au aretatu in Porumbaculu-Superioare ace'a-si plaga intre copii; deci s'au si despusu vacinatiunea si revacinatiunea prin chirurgulu districtuale, care o singurulu mediu de preintempnarea mortãletãtii.

Unu reu multu mai mare au fostu epizooti'a orientale intre vite, care irrupse d'in Juliu anulu trecutulu si se prelungi pana spre finitulu lui Martiu a. c. in tractulu Branulu si in ambe Porumbacele superioare si inferioare. Prin acesta calamitate au suferitu mai alesu Cincarii si Porumbaculu superioare, unde au peritu vite cornute in ce'a d'antãiu comunitate 362 si in a dou'a 188 de capete, preste totu pana la stingere au peritu 288 de cornute, ce luate in calcululu mediu de câte 40 fl. face o dauna de 23,520 floreni v. austr.

In septembre a. c. acestu reu de nou au isbucnit in ambe Recile, unde au peritu pana acumã 146 de capete, era de aci se comunicã la Urezu si la Berivoii-Mari, fora a ajunge intensitate mare, cã-ci in Urezu, unde au si incetat, perira numai 5 capete, era in Berivoi 6, domnindu inca si aci si in Recea intr'unu gradu acum'a forte moderatu, care face se sperãmu prompta continere

Dupa calcululu de susu aceste comune era-si suferira dauna irreparabile de 6,280 fl. val austr.

Dupa ce in cele espuse amu aretatu starea afaceriloru oficiolatuului apretiarei I. Universitate, urmedia se ne facemu propunerile mentionate, cari le credemu de urgentia ne-aperata.

Antãia propunere.

E cunoscutu, cum-cã d'in vechime pentru acesta juridictione districtuale este sistematu unu forestariu (silvanariu) cu salariu de 300 fl. v. a. pre anu d'in cas'a statulu. Asemene e cunoscutu cum-cã de la restauratiunea acestui districtu, urmata in Aprile 1861 incoce, acestu postu de forestariu de facto stete vacante si statulu nu au licidatu salariulu de 300 fl. anuali d'in 1861 pana in diu'a de asta-di, d'in caus'a, cã de si mai de multe-ori s'au scrisu concursu spre implinirea acestuiu postu, pentru modicãtea dotatiunei concurenti apti spre acest'a nu s'au insciintiatu.

Considerandu, cã mai tote comunitãtile acestui districtu posiedu particele de paduri, si unele inca paduri forte intinse, cari trebe regulate si administrate cum se cuvine;

Considerandu, cum-ã proprietatea de padure este unu isvoru principale alu bunastarei locuitoriloru acestui districtu, si aru potẽ deveni prelunga buna administrare unu isvoru de

venite alu caselor alodiali comunali in genere lipsite de pro-
vente alodiali; —

Considerandu in fine, că lipsindu de atât'a timpu ori-ce
supraveghiare tehnica si científica, ba chiaru si politiana,
comunitățile diverse, care mai înainte in parte erau contro-
late prin silvanariulu districtuale, parte prin foresta-
riulu fostului regimentu I. romanu (Waldbereiter) si
parte prin maistrulu de paduri fisco-nationale in fo-
losint'a padurilor loru proprie seu avute in posesiune pen-
tru lemnaritu urbariale, precum si la usuarea dreptului de
inforestare in padurile altor'a; — era acum sunt lasate fara
nice una cura si supraveghiare; — comunile proprietarie si
posesorie de paduri, d'icu, administratia si economia acesta
proprietate in modulu celu mai primitiv si irrationale, care
nu pote lipsi in celu mai scurtu tempu a le aduce la totale
devastare si ruina, spre cea mai mare dauna, nu numai a
loru ci spre daun'a tieriei chiaru, că-ci lipsindu aceste bunuri,
poporul nesmintitu va ajunge la proletariatu si paupe-
rismu.

D'in tote aceste respecte oficiolatu districtuale in vir-
tutea chiamarei sale, care este de a veghiă a supr'a comuni-
tatiloru, caroru prestă, si a le toturor'a in totu respectulu, pro-
pune Inclitei Universități spre a supleni acesta lipsa de cea
mai mare urgentia, ca prin conclusu se decida:

1. De ora ce cu salariulu sistemisatu de 300 fl. anuali
nu se pote castigă silvanariulu districtuale prevediutu cu
cunosciutele tehnice si in stare de a regulă si conduce admi-
nistratiunea padurilor comunali, doveda despre acest'a fiindu
indesiert'a escriere de concursu efeptuita pana acum'a, se se
sistemisadie unu salariu de 600 fl. v. a. inchisive salariulu de
300 fl. de la erariu si se se escria concursu nou indata spre
suplenirea acestui postu.

2. Fiindu-că in districtulu acest'a de 42 de miliarie pa-
trate cu 80. de comune si 80,000 de suflete unu singuru fore-
stariu aru fi ca si o picatura de apa in mare, se se decida inca
asiedierea de respicienti silvanali comunali (Forstwarthe),
anume in totu cerculu notariale comunale câte unulu, că-ro-
ru-a se li se asemene d'in tempu in tempu dupa mesur'a afaceri-
loru câte una remuneratiune amesurata anuale d'in unu fondu
forestariu ce are se se formodie.

Posturile de respicienti ar' fi se se conferesca la notarii
comunali respectivi, pre cari silvanariulu districtuale, seu
pana la castigarea unui forestariu, ingineriulu districtuale d.
Bartolomeu Jilek, ce posedea studiile si pracs'a receruta in
acesta sfera, ar' avè se-i instruedie si intruduca in afacerile
politiane silvanali, ca se pota conduce preveghiatorii paduri-
loru seu asiă numitii branisceri comunali.

3. Spre acoperirea scadiementului de salariu la fore-
stariu cu 300 fl. si a remuneratiuniloru pentru respicienti
are se formodie una casa forestaria districtuale, in care se
curga urmatoriele venite:

a) Se se roge inaltulu regiu Guberniu prin representa-
tiune, ca inaltu acel'a-si se se indure a ne dà a rieragiulu
crutiatu inaltulu erariu de la 1861 pana inchisive 1868,
care ar' face cam 2,200 fl. v. a. spre scopulu acest'a, si daca
nu totu inca in parte, spre incungiuarea unei repartitiuni
momentane pre comunetăti dupa estinsiunea proprietatei seu
posesiunii loru de padure, care aplacidandu-se ar' face parte
a fondului forestariu.

b) Se se subtraga d'in indemnitatiunile pentru preva-
ricatiuni aretate, pertractate si esecutate in folosulu singura-
teceloru case comunali câte una a 5-a parte pentru cas'a fo-
restaria si casele comunali se capete numai patru cintarie seu
80% a le indemnizare.

c) Tote pedepsele banali d'in ans'a prevaricatiuniloru
silvanali se fia eschisivu venitulu casei forestarie.

d) In fine se se faca cu tempu drepta repartitiune pre
comune dupa cum posedu complexu silvanale in tienutulu
districtului asiă, ca d'in anu in anu se între minimulu de
300 in cas'a cestiunata.

4. Silvanariulu va avè resiedinti'a in Fagarasiu, in se
candu se va esmite la regulatiuni si cercetări in faci'a locului
i se voru solve diete 1 fl. 50 cr. pre di, si câte 1 fl. de milu
pentru ducere si pentru intorcere.

Respicientii la inceputu nu voru avè alta treba, de
cātu se iè in tota septeman'a raportele veghiatoriloru silva-
nali comunali in liste lunarie si se le asterna silvanariulu
districtuale, care le protoleodia, le subterne oficiolatu
spre pertractare, urgeza la tempu resolverea loru, si tiene
controla despre banii ce incurgu in casele comunali si per-
centele casei forestarie, ce se va administră de perceptora-
tulu gremiale pentru acelea-si comune.

5. Pana ce cas'a forestaria va ajunge in stare de a
portă spese, comunele se indetoredia a depune anticipatiuni
pre langa ratiuciniu, era candu acest'a aru ajunge la insem-
nati escedinti, apoi d'intr'insa se voru luă anticipatiuni pen-
tru tote esmisiunile, si comunele le voru reimbursă pre base de
diarie licitate de oficiolatu dupa finirea pertractariloru pen-
tru a loru usiorintia.

6. Oficiolatu districtuale are se elaboredie instruc-
tiune pentru forestariu si respicienti precum si pentru veg-
hiatorii silvanali luandu de base instructiunea incuviintiata
pentru maistrorii forestari ai natiunei sasonice cu altisimu de-
cretu aulicu regescu d'in 11 prieru 1845 si stradata cu or-
dinatiunea guberniale d'in 16 maiu aceluia-si anu sub nr.
5,500. —

Adoua propunere.

Pentru provinci'a nostra s'au stradatu in anulu 1852
inca o norma pentru concurentia la lucrulu drumuriloru, care
si asta-di se afla in vigore. Norm'a acest'a este o mon-
struositate de sarcina, mai alesu pentru poporatiunea rurale,
că-ci ea indetoredia pre posesorele fia-carei colibe a concu-
ge la lucrulu drumulu cu 6 d'ile cu palm'a, apoi pre
posesorii de vite tragatorie, de tota vita cu 2 d'ile cu carulu
preinjugatu cu 2 vite, asemenea pre fia-care portatoriu alu
unui ramu de industria seu comerciulu (candu nu posedo casa
seu vite) la 6 d'ile cu palm'a pre fia-care anu

Relutiunile, in casu candu lucrulu la drumu nu aru fi
de neapărata urgentia sunt concesse in favorea fondului strate-
loru juridictionali cu 1 fl. 5 cr. val-austriaca diu'a cu ca-
rulu, si 42 cr. diu'a cu palm'a.

Povor'a poporatiunei rurale este evidente mai cu
sema d'in ace'a impregiuare, că posesorii de case ne-
asemenatu mai mari si aducatorie de immense pro-
vente in cetăti, inca sunt sarcinate totu numai cu 6 d'ile cu
palm'a, era proprietarii cei mari se indetoredia a concu-
ge la lucrulu cu trasur'a numai dupa unu massimu de 12 unităti

de vite tragatorie, posieda ei pana si la 100 de capete de
acesta specia.

De aci urmedia, că dupa conscrierea totutoru caselor si
colibelor locuite si dupa numerulu viteloru tragatorie in di-
strictu sarcin'a concurentiale se radica pre totu anulu la cer-
cite 82,000 de d'ile cu palm'a si 34,000 d'ile cu carulu, seu
redusa in bani numai dupa tas'a relutiunale aru face
70,140 fl., in se dupa pretiulu curinte celu pucinu inca diume-
tate mai multu, ce aru intreeca dările regesci directe in suma,
luate.

Cu poteri atâtu de uriasie, candu aru fi fostu cu poten-
tia de a le intrebuintia deplinu si acuratu in 17 ani, s'aru fi
potutu face nu numai stratele juridictionali dara si cele vi-
cinali in ultimulu gradu bune, ba inca si providiute cu com-
fortu si cu lusu cum se vede in tierel ce mai inaintate in ci-
vilisatiune.

Dara si in acestu respectu, ca in multe altele, cu du-
rere trebe se marturisimu, că mai multu s'au lucratu pre
charti'a cea paciente, decâtu de facto.

Spre conducerea lucruriloru drumuriloru avemu ingi-
neriulu districtuale prevediutu cu unu pausialu de caletoria
de 50 fl. anuali, cari abiè i ajungu se facea una excursiune
de-a lungulu acestui districtu, adeca de la limitea Avrigului
pana la Cruce in otarulu Romaniei la Branu.

Asemene sunt pretorii tractuali inezestrati cu pausiale
câte de 60 fl. pre anu, spre a veghiă si comisiună in tote afa-
cerile publico-politice, apoi se pote judecă, că cu asemeni me-
di-loce câtu se pote efeptui.

Deci este preste tota potinti'a cu antestitiu comunali a
se esoperă lucrări de ce-va valoare in ramulu acest'a, macar
comunicatiunea buna este pentru poporu ca pana de tote
d'ile, si un'a d'in primele recerintie materiale spre ajungere
la civilisatiune.

Oficiolatu crede, că spre indreptarea acestui lucru va
fi de multu folosu, ca toti notarii comunali, singurii individi
mai preceptu in comune, fia-care pentru cerculu seu se se
dechiare de maistri de strate si districtului, si ca atari in
cursulu iernej se primesca necesari'a instructiune teoretica
de la ingineriulu districtuale, era primavera se se introducea
practice la confectiunarea de strate caltiate, apoi se lucredie
ca priveghiatori cu obligatii la concurentia, facandu inca
pucinu si bunu decâtu multu si fara nice o regula, seu chiaru
nemica dupa cum pana aci s'au urmatu.

Pentru acestu acrescamentu de oblogaminte, notariloru
comunali ar' fi a se concede câte 1 fl. diurnu pre tempulu ce
petreca ca supraveghiatori la lucru pre base de diarie ve-
rificate de ingineriulu controlatoriu alu aceluia d'in fondu-
lu juridictionale de relutiuni, care existe, si se pote inmulti
observandu-se prescriptele custatorie. Rogămu deci pre Inclitei
Universitate, ca aceste propuneri se se lee ia uesbateru si se
decida a supr'a loru inca in acesta siedinti.

Oficiolatu districtuale.

F a g a r a s i u in 28 dec. 1868.

Codru Dragusianu
v. capitaniu distr.

Proprietariu, redactoru respundietoriu si editoriu:
ALEXANDRU ROMANU.

Comunicatiunea drumuriloru de feru.

Vien'a-Pest'a-Segedinu-Temisior'a-Baziasiu.

De la Vien'a	pleca la 7 ore 45 min. dem.	si la 8 ore — min. ser'a.
" Posionu	" 10 " 24 "	" 10 " 51 "
" Neuhäusel	" 1 " 23 " diu'a,	" 1 " 54 " noptea
" Pest'a	" 5 " 19 " d. m.	" 6 " 31 " deman.
" Czegléd	" 7 " 54 " "	" 9 " 14 " "
" Segedinu	" 12 " 12 " noptea,	" 2 " 55 " dup. m.
" Temisior'a	" 3 " 55 " dem.	" 7 " 47 " "
" Jasenov'a	" 8 " 4 " "	" *
" Beseric'a-Alba	" 8 " 40 " "	" "
Sosescu in Baziasiu	la 9 " 10 " "	" "

*) De la Temisior'a la Baziasiu comunica numai odata.

Baziasiu-Temisior'a-Segedinu-Pest'a-Vien'a.

De la Baziasiu	pleca la 5 ore 55 min. d. a.
" Beseric'a-Alba	" 6 " 27 " "
" Jasenov'a	" 7 " 6 " "
" Temisior'a	" 10 " 40 " ser'a si la 7 ore 25 min. dem
" Segedinu	" 2 " 26 " noptea, 12 " 53 " diu'a
" Czegléd	" 6 " 35 " dem. " 6 " 21 " d. a.
" Pest'a	" 9 " 55 " " " 9 " 30 " ser'a
" Neuhäusel	" 1 " 52 " diu'a " 1 " 8 " nopt.
" Posionu	" 4 " 48 " d. a. " 4 " 12 " dem.
Sosescu in Vien'a	la 6 " 36 " " " 6 " — " "

Jasenov'a-Oravit'a.

De la Jasenov'a	pleca la 8 ore 30 minute demaneti'a.
" Jam	" 9 " 12 " "
" Racasdia	" 10 " 12 " "
Sosescu in Oravit'a	la 10 " 57 " "

Oravit'a-Jasenov'a.

De la Oravit'a	pleca la 4 ore — minute dupa mediadi.
" Racasdia	" 4 " 45 " "
" Jam	" 5 " 38 " "
Sosescu in Jasenov'a	la 6 " — " "

Vien'a-Oradea-Mare.

De la Vien'a	pleca la 8 ore — minute ser'a.
" Pest'a	" 6 " 35 " deman.
" Czegléd	" 9 " 27 " "
" Püspök-Ladány*)	" 1 " 58 " dup. med.
Sosescu in Orade	la 4 " 38 " "

*) Cale laterale duce la Dobritinu, unde sosescu la 3 ore dupa mediadi.

Oradea-Mare-Vien'a.

De la Orade	pleca la 10 ore 6 minute demaneti'a
Sosescu in Püspök-Ladány*)	" 12 " 48 " diu'a
" Czegléd	" 5 " 41 " ser'a
" Pest'a	" 8 " 37 " "
" Vien'a	" 6 " — " demaneti'a.

*) Cale laterale vine de la Dobritinu.

Vien'a-Arauu.

De la Vien'a	pleca la 8 ore — minute ser'a.
" Pest'a	" 6 " 25 " deman.
" Czegléd	" 9 " 47 " "
" Szolnoco	" 11 " 2 " "
Sosescu in Arauu	la 5 " — " ser'a.

Arauu-Vien'a.

De la Arauu	pleca la 10 ore 15 minute demaneti'a.
" Szolnoco	" 4 " 22 " dupa mediadi.
Sosescu in Czegléd	la 5 " 33 " "
" Pest'a	" 8 " 37 " "
" Vien'a	" 6 " — " demaneti'a

Vien'a-Paris.

De la Vien'a	pleca 4 ore 30 minute ser'a.
" Salzburg	" 1 " — noptea.
" Monacu	" 5 " 45 deman.
" Stuttgart	" 11 " 45 " "
" Mühlacker	" 12 " 55 diu'a.
" Carlsruhe	" 2 " 10 dupa med.
" Strassburg	" 5 " 25 " "
Sosescu in Paris	la 5 " — demaneti'a.

Paris-Vien'a.

De la Paris	pleca la 8 ore 35 minute ser'a.
" Stassburg	" 8 " 57 " dem.
" Carlsruhe	" 10 " 40 " "
" Mühlacker	" 12 " — " diu'a.
" Stuttgart	" 1 " 20 " dupa med.
" Monacu	" 8 " 30 " ser'a.
" Salzburg	" 1 " 30 " noptea.
Sosescu in Vien'a	la 9 " 30 " deman.

Comunicatiunea postelor.

De la Oradea-Mare la Clusiu, pleca in tote d'ile la 6 ore 30 minute dupa mediadi, sosescu in Clusiu
la 1 ora 30 minute dupa mediadi. Cale de 19 $\frac{1}{2}$ mile, tiene 18 $\frac{1}{2}$ ore 40 minute, costa 10 fl. 92 cr.
" Clusiu la Orade pleca in tote d'ile la 12 ore diu'a, sosescu in Orade la 6 ore 40 minute demaneti'a.
" Arauu la Sibii (prin Dev'a) pleca in tote d'ile, la 7 ore ser'a, sosescu in Sibii la 2 ore 15 minute
noptea. Cale are 34 $\frac{1}{2}$ mile, tiene 31 ore 15 minute, costa 20 fl. 2 cr.
" Sibii la Arauu (prin Dev'a) pleca in tote d'ile la 7 ore ser'a, sosescu in Arauu la 1 ora 45 min. noptea.
" Temisior'a la Sibii pleca in tote d'ile la 6 ore deman. sosescu in Sibii la 1 ora 30 min. dupa medi-
adi. Cale de 36 $\frac{1}{2}$ mile, tiene 31 ore 40 min., costa 20 fl. 44 cr.
" Sibii la Temisior'a pleca in tote d'ile la 12 ore diu'a, sosescu in Temisior'a la 7 ore 40 minute ser'a.
" Temisior'a la Orsiov'a pleca luni-a, marti-a, joi-a, si sambet'a la 6 ore demaneti'a, sosescu in Or-
siov'a la 6 ore deman. Cale de 26 $\frac{1}{2}$ mile, tiene 24 ore, costa 14 fl. 98 cr.
" Orsiov'a la Temisior'a pleca dominec'a marti-a, mercuri-a si vineri-a la 6 ore ser'a, sosescu in
Temisior'a la 6 ore ser'a in diu'a urmatória.

De la Temisior'a la Arauu pleca in tote d'ile la 6 ore dem. sosescu in A. la 11 ore 45 minute diu'a
Cale de 7 mile, tiene 5 ore 45 min., costa 3 fl. 8 cr.
" Arauu la Temisior'a pleca in tote d'ile la 2 ore dupa mediadi, sosescu la 7 ore 45 minute ser'a.
" Sibii la Clusiu pleca in tote d'ile, la 3 ore d. m. sosescu la 9 ore 20 min. deman. Cale de 21 $\frac{1}{2}$ mile
tine 18 ore 20 min., costa 12 fl. 18 cr.
" Clusiu la Sibii pleca in tote d'ile la 5 ore dupa med. sosescu la 11 ore 50 min. diu'a.
" Sibii la Brasiovu pleca in tote d'ile la 5 ore dupa med. sosescu la 7 ore 25 min. deman. Cale de
18 $\frac{1}{2}$ mile, tiene 14 ore 25 min., costa 10 fl. 36 cr.
" Brasiovu la Sibii pleca in tote d'ile la 7 ore ser'a, sosescu la 9 deman.
" Sibii la Muresiu-Osiorheiu pleca luni-a, marti-a, vineri-a, si sambet'a la 7 ore ser'a, sosescu
la 1 ora 5 min. d. m. Cale de 19 $\frac{1}{2}$ mile, tiene 18 ore 5 min. costa 10 fl. 78 cr.
" Muresiu-Osiorheiu la Sibii pleca luni-a, marti-a, mercuri-a si sambet'a la 8 ore demin. so-
sescu la 2 ore 35 min. noptea.